

SALMANOV proti Slovenskej republike

rozsudok z 20. januára 2022

Sťažovateľ bol v apríli 2013 vzatý do väzby. Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) vyhovel jeho žiadosti o prepustenie rozhodnutím z 11. novembra 2014, proti ktorému prokurátor podal sťažnosť. Vec bola 14. novembra 2014 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) s tým, že hlavné pojednávanie bolo nariadené na 28. novembra 2014, aj na 3. decembra 2014 s predpokladom, že v tento deň bude vyhlásený rozsudok. Najvyšší súd 27. decembra 2014 vrátil spis špecializovanému trestnému súdu, aby nedošlo k zmareniu nariadeného pojednávania. Špecializovaný trestný súd 3. decembra 2014 uznal sťažovateľa vinným a odsúdil ho na trest odňatia slobody v trvaní šesť rokov. Najvyšší súd 10. decembra 2014 zrušil rozhodnutie špecializovaného trestného súdu z 11. novembra 2014 o prepustení sťažovateľa z väzby, súhlasiac, že už neboli dané dôvody pre väzbu sťažovateľa podľa § 71 písm. b) a c) Trestného poriadku, ponechal ho však vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Konštatoval, že sťažovateľ bol odsúdený na prvom stupni a poukázal na ďalšie okolnosti, ktoré spolu s potenciálne vysokým trestom odôvodňovali obavu z úteku.

Sťažovateľ sa obrátil na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), namietal porušenie článku 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a článku 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a žiadal okrem iného o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 8 000 EUR. Ústavný súd 20. mája 2015 prijal na ďalšie konanie časť sťažnosti podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru a článku 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a odmietol zvyšnú časť sťažnosti, vrátane námietok podľa článku 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 Dohovoru. Nálezom z 3. februára 2016 ústavný súd konštatoval porušenie článku 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a zrušil rozhodnutie najvyššieho súdu z 10. decembra 2014. Konštatoval, že najvyšší súd nerozhodol urýchlene o sťažovateľovej žiadosti o prepustenie, keďže podľa jeho názoru najvyšší súd mohol rozhodnúť o sťažnosti prokuratúry pred 3. decembrom 2014. Pokiaľ išlo o dôvody väzby sťažovateľa, podľa ústavného súdu samotná hrozba vysokým trestom neodôvodňovala obavu z úteku a poukázal na to, že obava z úteku bola predtým skúmaná všeobecnými súdmi a existencia takejto obavy nebola zistená. Podľa ústavného súdu, iné dôvody uvedené najvyšším súdom než hrozba vysokým trestom boli tendenčné, ba až iluzórne. Časť sťažnosti podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru ústavný súd nevyhovel, konštatujúc, že v čase podania ústavnej sťažnosti už bol sťažovateľ neprávoplatne odsúdený. Čo sa týkalo finančného zadosťučinenia, podľa ústavného súdu bolo konštatovanie porušenia práv dostatočným zadosťučinením a tiež poznamenal, že sťažovateľ svoj nárok nedostatočne odôvodnil.

Sťažovateľ sa obrátil na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) a sťažoval sa podľa článku 5 ods. 1, 3, 4 a 5 a článku 13 Dohovoru, že bol nezákonne a svojvoľne pozbavený slobody najvyšším súdom, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby nebolo rozhodnuté urýchlene, že za porušenie jeho práva na slobodu nebol ústavným súdom

odškodnený, a že vo vzťahu k uvedeným porušeniam nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

Pokiaľ ide o sťažnosť podľa článku 5 ods. 1 a 3 Dohovoru, ESLP uznal námietky vlády a odmietol časť sťažnosti týkajúcu sa obdobia pred prvostupňovým odsúdením sťažovateľa. Keďže aj namietané rozhodnutie najvyššieho súdu, aj rozhodnutie ústavného súdu, ktorý námietky podľa týchto ustanovení Dohovoru odmietol 20. mája 2015, boli prijaté viac než 6 mesiacov pred podaním sťažnosti ESLP, táto časť sťažnosti bola podaná oneskorene. Pokiaľ išlo o väzbu sťažovateľa nasledujúcu po prvostupňovom odsúdení, keď sa na sťažovateľa hľadí ako na osobu uvedenú v článku 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru, ESLP sťažnosť vyhlásil za prijateľnú. Čo sa týka podstaty tejto časti sťažnosti, ESLP poznamenal, že najvyšší súd vo svojom rozhodnutí uviedol ako dôvody väzby okrem toho, že čelil potenciálne vysokému trestu, aj iné okolnosti, pričom ústavný dospel k záveru, že dôvody, o ktoré sa opieral najvyšší súd, boli tendenčné, ba až iluzórne. Hoci rozhodnutie najvyššieho súdu z 5. februára 2015, podľa ktorého prvostupňové odsúdenie na vysoký trest odňatia slobody samo o sebe vyvoláva obavu z úteku, predchádzalo nálezu ústavného súdu, ESLP poznamenal, že najvyšší súd sa vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti sťažovateľa naň neodvolal a neuvádzalo sa ani v náleze ústavného súdu. ESLP tiež poukázal na to, že ako konštatoval ústavný súd, vybavenie sťažovateľovej žiadosti o prepustenie najvyšším súdom bolo poznačené účelovým zdržaním, ktoré malo za následok, že okolnosti pre rozhodnutie o väzbe sa medzičasom zmenili. ESLP preto dospel k záveru, že väzba sťažovateľa na základe rozhodnutia najvyššieho súdu z 10. decembra 2014 bola v rozpore s požiadavkami článku 5 ods. 1 Dohovoru. Vzhľadom na konštatovanie tohto porušenia ESLP nepovažoval za potrebné osobitne skúmať podstatu prijateľnej časti sťažnosti podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru, týkajúcej sa dĺžky rozhodovania o sťažovateľovej žiadosti o prepustenie.

Čo sa týka namietaného porušenia článku 5 ods. 5 Dohovoru, ESLP zamietol námietku vlády, týkajúcu sa nevyčerpania vnútroštátnych prostriedkov nápravy. Poukázal na zamietnutie požadovaného finančného zadosťučinenia ústavným súdom a vzhľadom na charakter porušenia práva sťažovateľa podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru, ako aj zistené prvky svojvoľnosti konštatoval, že tento záver ústavného súdu bol v rozpore s článkom 5 Dohovoru. ESLP tiež dospel k záveru, že v posudzovanom prípade nevzniká samostatná otázka podľa článku 13 Dohovoru.

ESLP priznal sťažovateľovi 8 000 eur z titulu nemajetkovej ujmy a 2 000 eur za náklady a výdavky.

AL ALO proti Slovenskej republike

rozsudok z 10. februára 2022

Sťažovateľ sýrskej štátnej príslušnosti bol v januári 2017 obvinený a následne v máji 2017 prvostupňovým súdom uznaný vinným z prevádzachstva, pričom mu bol uložený trest odňatia slobody na päť rokov. Odvolanie sťažovateľa proti prvostupňovému rozsudku odvolací

súd v auguste 2017 zamietol. Sťažovateľ následne neuspel s podaným dovolaním, ani s ústavnou sťažnosťou.

Sťažovateľ sa v sťažnosti podanej na ESLP sťažoval na údajnú nespravodlivosť trestného konania a tvrdil, že vyšetrovacie úkony boli vykonané bez účasti advokáta napriek tomu, že vzhľadom na svoju negramotnosť, neovládanie jazyka a závažnosť obvinenia mal mať obhajcu už od momentu vznesenia obvinenia. Ďalej s odvolaním sa na článok 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru tvrdil, že nemal adekvátnu a dostatočnú možnosť spochybníť výpovede dvoch svedkov, na základe ktorých bol odsúdený a ktorí boli vypočutí iba v prípravnom konaní pred policajným orgánom v čase, kedy nemal právneho zástupcu. Týmito svedkami boli migranti, ktorí boli následne z územia Slovenskej republiky vyhostení a v čase, kedy prebiehalo konanie pred súdom, boli neprítomní. Počas ďalšieho priebehu konania sa sťažovateľ domáhal, aby boli títo dvaja svedkovia vypočutí aj v konaní pred súdom.

ESLP vo svojom rozsudku vyslovil názor, že vnútroštátne súdy dospeli k záveru, že dotknutí svedkovia sú nedostupní pre účely súdneho konania sťažovateľa bez toho, aby dôsledne preskúmali všetky okolnosti a možnosti. Záver, že sťažovateľom predložené adresy svedkov v zahraničí sú len „administratívne“, resp. fiktívne, ku ktorému vnútroštátne súdy dospeli bez toho, aby sa opreli o konkrétne zistenia, podľa ESLP predstavuje len nepodložené domnienky, ktoré sú nezlučiteľné s povinnosťou vynaložiť všetko primerané úsilie na zabezpečenie účasti neprítomných svedkov na pojednávaní. Keďže nebolo predložené žiadne prijateľné vysvetlenie pre to, že vnútroštátne orgány nevyužili prostriedky na zabezpečenie účasti dotknutých svedkov na konaní pred súdom proti sťažovateľovi, ESLP konštatoval, že podľa neho neexistovali žiadne dobré dôvody na akceptovanie ich výpovedí z prípravného konania.

ESLP ďalej poznamenal, že podľa vnútroštátnych súdov boli výpovede dotknutých svedkov kľúčové pre odsúdenie sťažovateľa. Sťažovateľ sa síce vzdal práva zúčastniť sa na ich konkrétnych výsluchoch v prípravnom konaní, avšak ESLP podotkol, že v rámci toho sťažovateľovi nebolo poskytnuté žiadne vysvetlenie o dôsledkoch neuplatnenia tohto práva, najmä pokiaľ ide o možnosť použitia akýchkoľvek výpovedí z prípravného konania ako dôkazov na pojednávaní, ak by sa svedok stal nedosiahnuteľným. Podľa ESLP, vzhľadom na okolnosti prípadu nemožno v žiadnom prípade akceptovať voľbu sťažovateľa nezúčastniť sa osobne na konkrétnom výsluchu dotknutých svedkov v prípravnom konaní a nevypočuť ich pri tejto konkrétnej príležitosti ako implicitné úplné vzdanie sa jeho práva dať ich vypočuť. V danom prípade okrem toho neboli splnené ani minimálne záruky zodpovedajúce významu tohto vzdania sa práva.

Na základe uvedeného ESLP dospel k záveru, že sťažovateľ bol bez prijateľných dôvodov a bez dostatočných vyvažujúcich faktorov zbavený možnosti vypočuť alebo dať vypočuť svedkov, ktorých dôkazy mali pri jeho usvedčení významnú váhu. V dôsledku toho konanie proti nemu ako celok nebolo spravodlivé a došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru. Vzhľadom na toto zistenie ESLP nepovažoval za potrebné samostatne skúmať dôvodnosť sťažnosti podanej sťažovateľom podľa článku 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru (právo na právnu pomoc).

Čo sa týka spravodlivého zadost'učinenia, s'ťažovateľ požadoval 100 000 eur z titulu nemajetkovej ujmy a 1 888 eur z titulu nákladov a výdavkov. ESLP mu priznal 5 200 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy a 1 038 eur za náklady a výdavky.

VAŠA SLOVENSKO, s. r. o. proti Slovenskej republike

rozhodnutie z 22. februára 2022

S'ťažujúca sa spoločnosť namietala porušenie práva na spravodlivé konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, práva na rešpektovanie obydlia podľa článku 8 Dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa článku 13 Dohovoru. K porušeniu práv malo dôjsť vykonaním inšpekcie v priestoroch s'ťažujúcej sa spoločnosti Protimonopolným úradom Slovenskej republiky, v rámci ktorej boli pri kontrole počítačov skopírované dáta, ako aj z dôvodu neúčinnosti následnej súdnej kontroly.

ESLP vo svojom rozhodnutí uviedol, že s'ťažnosť bola vláde žalovaného štátu oznámená v júli 2020 a následne vláda vo svojom stanovisku k s'ťažnosti upozornila na to, že s'ťažujúca sa spoločnosť 3. januára 2018, t. j. približne sedem mesiacov po podaní s'ťažnosti na ESLP, zanikla a jej právna nástupkyňa (spoločnosť Edenred Slovakia, s. r. o.) neoznámila želanie v konaní o s'ťažnosti pokračovať. Napriek tomu, že s'ťažujúca sa spoločnosť bola na začiatku konania výslovne upozornená na povinnosť informovať ESLP o všetkých relevantných nových skutočnostiach, neurobila tak. ESLP v tejto súvislosti považoval za významné, že s'ťažujúca sa spoločnosť bola zastúpená právnym zástupcom. Až v reakcii na stanovisko vlády právny zástupca priznal zrušenie s'ťažujúcej sa spoločnosti, ale neuviedol žiadne vysvetlenie pre nerešpektovanie požiadaviek pravidla 47 ods. 7 Rokovacieho poriadku ESLP. Vzhľadom na skutočnosť, že neposkytnuté informácie sa týkali samotnej podstaty s'ťažnosti, ESLP mal za to, že takéto konanie je v rozpore s účelom práva na individuálnu s'ťažnosť. Pripomenul, že právnici zástupcovia musia pochopiť, že vzhľadom na úlohu ESLP preskúmať tvrdenia o porušovaní ľudských práv musia preukázať vysokú úroveň profesionálnej obozretnosti a zmysluplnej spolupráce s ESLP tak, aby ho ušetrili od podávania nepodložených s'ťažností a v priebehu konania musia dôsledne zisťovať všetky podrobnosti prípadu, dodržiavať všetky príslušné rokovacie pravidlá a nabádať svojich klientov, aby urobili to isté.

Na základe uvedeného ESLP dospel k záveru, že s'ťažnosť s'ťažujúcej sa spoločnosti predstavuje zneužitie práva na individuálnu s'ťažnosť v zmysle článku 35 ods. 3 písm. a) *in fine* Dohovoru a s'ťažnosť zamietol.

JUNAS proti Slovenskej republike

rozhodnutie z 10. marca 2022

S'ťažovateľ sa s'ťažoval na porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej

dĺžky reštitučného konania, ktoré sa začalo v decembri 2004, keď si na pozemkovom úrade uplatnila reštitučný nárok právna predchodkyňa sťažovateľa, ktorá zomrela v apríli 2013 a ktorej dedičmi sú sťažovateľ a jeho sestra. Sťažovateľ namietal tiež porušenie ďalších ustanovení Dohovoru.

ESLP sa stotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti z februára 2019 neinformoval ESLP o skutočnostiach, ktoré sa týkajú samotného jadra prípadu. Vláda poukazovala najmä na to, že sťažovateľ sa v júli 2016 so sestrou dohodol a vzdal sa reštitučného nároku v jej prospech, ako aj na výsledok dodatočného dedičského konania, ktoré sa skončilo v apríli 2018 a v ktorom bola vo vzťahu k reštitučnému nároku potvrdená sestra sťažovateľa ako jediná dedička. ESLP poznamenal, že sťažovateľ neposkytol žiadne vysvetlenie, prečo nespomenul dohodu z júla 2016, ktorou sa reštitučného nároku vzdal, ani výsledok dodatočného dedičského konania, v dôsledku ktorého už nebol účastníkom reštitučného konania a nemohol ďalej tvrdiť, že je poškodenou osobou v súvislosti s jeho dĺžkou. ESLP poukázal tiež na to, že sťažovateľ ho neinformoval ani o prerušeníach reštitučného konania, v dôsledku ktorých pozemkový úrad nemohol konať o reštitučnom nároku takmer tri a pol roka, pričom sťažovateľ tieto informácie neuviedol ani v následnej komunikácii s ESLP v októbri 2020.

ESLP odmietol sťažnosť pre zneužitie práva podať sťažnosť podľa článku 35 ods. 3 a 4 Dohovoru a sťažnosť vyhlásil za neprijateľnú.

MASLÁK proti Slovenskej republike (č. 2)

rozsudok z 31. marca 2022

Rozsudkom bolo v spojenom konaní rozhodnuté o deviatich sťažnostiach sťažovateľa, podaných na ESLP. Sťažovateľ sa nimi sťažoval na umiestnenie v oddiele s bezpečnostným režimom z preventívno-bezpečnostných dôvodov a na jeho pretrvávajúce držanie a podmienky v tomto oddiele v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody v Leopoldove, v Ilave a v Banskej Bystrici-Kráľovej, celkovo od júna 2015 až do júla 2018. Ďalej sa sťažoval na obmedzenie jeho práva na návštevy a na nedostatok súdneho prieskumu týchto opatrení. Odvolával sa na články 3, 6, 8 a 13 Dohovoru, zakotvujúce zákaz zlého zaobchádzania, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, právo na prístup k súdu a právo na účinný vnútroštátny prostriedok nápravy.

Počas celého trvania sťažovateľovho umiestnenia v oddiele s bezpečnostným režimom bolo toto umiestnenie založené na § 81 ods. 2 písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. V prípade sťažovateľa sa väzenské orgány v tomto ohľade odvolávali na jeho predchádzajúce odsúdenie, jeho stíhanie za trestné činy, ktoré mal údajne spáchať v minulosti, a jeho osobnostné črty. ESLP vyjadril určitú kritiku vo vzťahu k právnej úprave, a to najmä z dôvodu, že zákon nešpecifikuje povahu preventívno-bezpečnostných dôvodov na zavedenie takéhoto režimu, čo naznačuje, že jeho výklad zahŕňa určitú mieru voľnej úvahy zo strany väzenskej správy. ESLP ďalej vyjadril názor, že počiatkové rozhodnutie o umiestnení väžňa

do oddielu s bezpečnostným režimom môže do určitej miery spočívať na predpokladoch založených na predchádzajúcich udalostiach, avšak poukázal na to, že odvolávanie sa v tejto súvislosti iba na trestný čin, za ktorý bol väzeň odsúdený, už kritizoval Výbor CPT (Výbor na zabránenie mučeniu) vo svojej najnovšej správe o Slovensku, keď zdôraznil, že zavedenie takéhoto režimu by malo byť vždy založené na individuálnom posúdení rizika a potrieb a nemalo by byť automatickým výsledkom uloženého trestu. Okrem toho, zistenie preventívno-bezpečnostných dôvodov na základe údajných trestných činov, za ktoré väzeň nebol právoplatne odsúdený, je vo svojej podstate v rozpore s prezumpciou nevinoty. ESLP podotkol, že aj vnútroštátne právo obsahuje požiadavku, aby pri každom preskúmaní odôvodnenia držania väzňa v oddiele s bezpečnostným režimom bolo vzaté do úvahy hodnotenie správania väzňa. V tomto prípade však podľa ESLP nebolo preukázané, že by toto kritérium bolo zohľadnené, keďže vo vnútroštátnych dokumentoch sa vo vzťahu k sťažovateľovi neuvádzal žiaden incident svedčiaci o existencii akýchkoľvek rizík súvisiacich s bezpečnosťou. Ďalej ESLP poznamenal, že vnútroštátne právo neupravuje účasť väzňa na rozhodovaní o jeho umiestnení do oddielu s bezpečnostným režimom a predĺžení tohto umiestnenia, a že absencia takéhoto zapojenia bola kritizovaná v najnovšej správe Výboru CPT, týkajúcej sa Slovenska. Okrem toho sa takéto rozhodnutie dotknutej osobe nedoručuje. V tomto prípade musel sťažovateľ podať niekoľko žiadostí podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, kým sa mu podarilo získať kópiu niektorých z nich. ESLP ďalej vyjadril výhrady v súvislosti s možnosťami prieskumu rozhodnutia o umiestnení odsúdeného do oddielu s bezpečnostným režimom. Uvedené výhrady podľa ESLP platia primerane aj vo vzťahu k otázke všeobecných podmienok držania sťažovateľa v oddiele s bezpečnostným režimom a k otázke jeho práva prijímať návštevy, kým bol umiestnený v tomto režime. ESLP dospel k záveru, že vnútroštátny systém neposkytoval sťažovateľovi primeranú právnu ochranu pred zneužitím, požadovanú v zmysle princípov právneho štátu v demokratickej spoločnosti. Došlo teda k porušeniu sťažovateľovho práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa článku 8 Dohovoru.

Pokiaľ ide o námietky vznesené na základe článkov 3 a 6 Dohovoru, zaručujúce zákaz zlého zaobchádzania a právo na prístup k súdu, ESLP uznal argumenty vlády a námietky zamietol.

ESLP priznal sťažovateľovi 12 500 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy a 2 888 eur za náklady a výdavky.

KEAČANOVÁ proti Slovenskej republike

rozsudok z 31. marca 2022

Sťažnosť sa týkala reštitučného konania, ktoré iniciovala právna predchodkyňa sťažovateľky na pozemkovom úrade v decembri 2004 a ktoré stále prebiehalo. Konanie bolo trikrát prerušené, a to pre potrebu doplnenia žiadosti právnu predchodkyňou a po jej úmrtí pre dedičské konanie a dodatočné dedičské konanie. Pred podaním sťažnosti na ESLP sa sťažovateľka obrátila so sťažnosťou na ústavný súd, ktorý v máji 2018 jej sťažnosť odmietol

pre nedostatok právomoci, konštatujúc, že pokiaľ konanie prebieha pred správnym orgánom, musí byť najprv vyčerpaná správna žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Sťažovateľka sa na EŠLP sťažovala na porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky reštitučného konania, porušenie článku 13 Dohovoru z dôvodu neexistencie účinného prostriedku nápravy a porušenie práva na pokojné užívanie majetku podľa článku 1 Protokolu č. 1.

EŠLP zamietol námietku vlády o nevyčerpaní vnútroštátnych prostriedkov nápravy. Poukázal na to, že žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy ako prostriedok nápravy, ktorý má iba preventívny účinok, nemohla sťažovateľke poskytnúť primerané finančné zadostučinenie. Okrem toho v čase, keď nadobudli účinnosť legislatívne zmeny týkajúce sa žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa nového Správneho súdneho poriadku, t. j. 1. júla 2016, napadnuté konanie už prebiehalo mnoho rokov. Navyše, od sťažovateľky nebolo možné očakávať, že s cieľom získať finančné odškodnenie podá ešte ďalšiu žalobu, a to žalobu o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, čo by ju neprimerane zaťažilo, keďže takéto konanie by potenciálne mohlo prebiehať na niekoľkých stupňoch súdnictva a mohlo by jej spôsobiť ďalšie náklady a výdavky. EŠLP však súhlasil s vládou, že do úvahy je potrebné vziať obdobia prerušenia reštitučného konania a skutočnosť, že sťažovateľka prispela k jeho dĺžke, keďže neinformovala správny orgán o úmrtí svojej právnej predchodkyne a nepredložila príslušné dedičské rozhodnutia.

Podľa EŠLP, posudzované obdobie v predmetnom prípade predstavovalo viac než 13 rokov a 3 mesiace pred správnymi orgánmi a jedným stupňom súdnictva. EŠLP dospel k záveru, že dĺžka konania bola prehnaná a preto došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru. Ďalej s odkazom na svoje závery v prípade *Balogh a ďalší proti Slovenskej republike* z 31. augusta 2018 konštatoval aj porušenie článku 13 Dohovoru.

Vzhľadom na konštatovanie porušenia práva sťažovateľky na prejednanie veci v primeranej lehote EŠLP nepovažoval za potrebné osobitne skúmať podstatu sťažnosti podľa článku 1 Protokolu č. 1.

Za zistené porušenia EŠLP priznal sťažovateľke spravodlivé zadostučinenie vo výške 9 100 eur.

VOLÁROVÁ a ďalšie dve sťažnosti proti Slovenskej republike

rozhodnutie z 5. apríla 2022

Sťažnosti sa týkali neprimeranej dĺžky občianskoprávných konaní a nedostatku účinného prostriedku nápravy v tomto ohľade.

EŠLP vo veci rozhodol bez notifikácie sťažností vláde. Vo svojom rozhodnutí pripomenul, že poskytnutie neúplných alebo nepravdivých informácií, ktoré sa týkajú samotného jadra prípadu, môže byť posúdené ako zneužitie práva na podanie sťažnosti.

Podotkol, že sťažovatelia neuviedli v sťažnostiach pravdivé informácie (napr. nepravdivo vyhlásili, že nepodali EŠLP rovnakú sťažnosť). V posudzovanej veci boli informácie poskytnuté sťažovateľmi v dvoch prípadoch zjavne nepravdivé. V treťom prípade boli poskytnuté informácie zavádzajúce, hoci sťažovateľku pred vnútroštátnymi súdmi aj pred EŠLP zastupoval ten istý právny zástupca, ktorý preto musel vedieť o výsledku predchádzajúcich konaní. EŠLP opäť pripomenul, že právní zástupcovia musia pochopiť, že vzhľadom na úlohu EŠLP preskúmať tvrdenia o porušovaní ľudských práv musia preukázať vysokú úroveň profesionálnej obozretnosti a zmysluplnej spolupráce s EŠLP tak, aby ho ušetrili od podávania nepodložených sťažností a v priebehu konania musia dôsledne zisťovať všetky podrobnosti prípadu, dodržiavať všetky príslušné rokovacie pravidlá a nabádať svojich klientov, aby urobili to isté.

Na základe uvedeného EŠLP dospel k záveru, že sťažnosti predstavujú zneužitie práva na individuálnu sťažnosť a sťažnosti vyhlásil za neprijateľné.

LÖRINC a ďalších 16 sťažností proti Slovenskej republike

rozhodnutie z 5. apríla 2022

Sťažnosti sa týkali nariadení vlády Slovenskej republiky a opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorými boli zavedené rôzne formy lockdownu, obmedzenia práva zhromažďovať sa, ako aj povinnosť nosiť ochranné rúška. Sťažovatelia sa sťažovali predovšetkým na povinnosť nosiť rúška a povinnosť preukázať sa negatívnym výsledkom testu na Covid-19 ako podmienkou pre výnimky z rôznych obmedzení. Sťažnosti boli formulované rovnako a všetkých sťažovateľov zastupoval ten istý advokát.

EŠLP prijal rozhodnutie bez notifikácie sťažností vláde. Vo svojom rozhodnutí sa oprel o svoju judikatúru, podľa ktorej Dohovor neposkytuje priestor pre podávanie tzv. *actio popularis* (žaloba podaná kýmkoľvek vo verejnom záujme) a teda neumožňuje jednotlivcom sťažovať sa na ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré sú podľa nich v rozpore s Dohovorom, pokiaľ nimi neboli priamo dotknutí, alebo nehrozí riziko, že sa na nich bude táto legislatíva uplatňovať. Sťažovatelia majú pritom povinnosť predložiť EŠLP presvedčivé dôkazy o tom, že v ich prípade existuje pravdepodobnosť porušenia práv. V posudzovaných sťažnostiach sťažovatelia nepredložili žiadne informácie o ich individuálnej situácii; v sťažnostiach bola uvedená iba ich identita a v niektorých prípadoch ich zamestnanie, ale sťažovatelia neuviedli, ako konkrétne sa ich napadnuté opatrenia týkajú alebo sa pravdepodobne budú týkať. Hoci sa opatrenia prijaté na začiatku pandémie vzťahovali jednotne na celé územie štátu, neskôr boli menené a pravidelne aktualizované v závislosti od epidemiologickej situácie. Absolútny nedostatok konkrétnych informácií od sťažovateľov však neumožnil EŠLP individuálne posúdiť ich situáciu, ani otázku vyčerpania vnútroštátnych prostriedkov nápravy. Vzhľadom na to sa EŠLP javilo, že sťažovatelia sa sťažujú na opatrenia vo všeobecnosti. EŠLP ďalej poukázal na to, že právní zástupcovia sťažovateľov musia preukázať vysokú úroveň profesionálnej

obozretnosti a zmysluplnej spolupráce s ESLP tak, aby ho ušetrili od podávania nepodložených sťažností.

Na základe uvedeného ESLP dospel k záveru, že podané sťažnosti predstavujú *actio popularis* a sťažovateľov nemožno považovať za poškodených v zmysle článku 34 Dohovoru. Z dôvodu nezlučiteľnosti sťažností s ustanoveniami Dohovoru tieto sťažnosti vyhlásil za neprijateľné.

RIGO proti Slovenskej republike

rozhodnutie z 31. mája 2022

Prípade sa týkal trestného konania a odsúdenia sťažovateľa na trest odňatia slobody v trvaní päť a pol roka za zločin lúpeže. Hlavnou námietkou bolo, že odsúdenie sťažovateľa bolo nespravodlivé a svojvoľné, pretože bolo založené najmä na jeho priznaní urobenom počas výsluchu bez prítomnosti obhajcu. Sťažovateľ sa priznal k trestnému činu v prípravnom konaní v neprítomnosti obhajcu a po tom, ako bol približne dvadsať hodín bez látok, na ktorých bol údajne závislý. Podľa svojho názoru preto nemohol posúdiť následky svojho konania. Na ESLP sa sťažovateľ odvolával na článok 6 Dohovoru a sťažoval sa na nedodržanie záruk spravodlivosti trestného konania.

ESLP vo svojom rozhodnutí preskúmal jednotlivé aspekty spravodlivosti konania v tomto prípade, ako aj argumenty vlády a uviedol, že je pravdou, že sťažovateľ sa priznal bez prítomnosti advokáta. Ako však uviedol najvyšší súd vo svojom rozhodnutí o dovolaní sťažovateľa, jeho situácia nepatrila medzi tie, v ktorých je právne zastúpenie podľa vnútroštátneho práva povinné. Pokiaľ by takáto povinnosť právneho zastúpenia mala vyplývať z akýchkoľvek pochybností o schopnosti sťažovateľa brániť svoje práva podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ESLP bolo pozoruhodné, že napriek tomu, že ho od momentu jeho vzatia do väzby zastupoval advokát, sťažovateľ na žiadne takéto pochybnosti nepoukázal pred tromi stupňami všeobecných súdov a prvýkrát tak urobil až pred ústavným súdom. Čo sa týka tvrdenia, že sťažovateľ sa priznal v čase, keď mal ťažké abstinenčné príznaky, ESLP uviedol, že toto tvrdenie bolo v každom štádiu konania neurčité a neboli predložené alebo navrhnuté žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že v čase, keď sa sťažovateľ priznal, skutočne nechápal dôsledky svojho priznania. Navyše, v trestnom konaní bol sťažovateľ vyšetrený dvoma znalcami z odboru psychiatria s cieľom zistiť jeho duševnú spôsobilosť v čase spáchania trestného činu na účel určenia jeho trestnej zodpovednosti a schopnosti chápať konanie proti nemu. Znalci dospeli k záveru, že napriek drogovej závislosti nebola spôsobilosť sťažovateľa taká, aby znížila jeho trestnú zodpovednosť a schopnosť chápať konanie. Berúc do úvahy vyššie uvedené, spolu so skutočnosťou, že vina sťažovateľa bola preukázaná aj inými dôkazmi, ESLP odmietol sťažnosť z dôvodu jej zjavnej nepodloženosti.

ADAMČO proti Slovenskej republike (č. 2)

rozsudok z 2. júna 2022

Sťažovateľ, ktorý bol vo výkone trestu odňatia slobody, odovzdal odvolanie v jeho občianskoprávnej veci do rúk orgánov väzenskej správy v posledný deň lehoty na podanie odvolania. Väzenské orgány ho však odovzdali na poštovú prepravu až na druhý deň. Príslušný súd odvolanie zamietol ako oneskorene podané. Sťažovateľ požiadal o odpustenie zmeškania lehoty podľa § 122 Civilného sporového poriadku, ale táto žiadosť bola zamietnutá. Sťažovateľ sa na porušenie svojho práva následne sťažoval na ústavnom súde, avšak neuspel.

ESLP vo svojom rozsudku neakceptoval námietku nevyčerpania vnútroštátnych prostriedkov, vznesenú vládou, ktorá poukázala na to, že sťažovateľ nepodal dovolanie, ktorým mohol namietať, že odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorené, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. ESLP uviedol, že sťažovateľ sa svojich práv domáhal žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty a ústavnou sťažnosťou. Ústavný súd, pred ktorým sa rovnako uplatňuje zásada subsidiarity, sťažovateľovi nevytkol, že nevyčerpal iné opravné prostriedky, ani nespochybnil vhodnosť zvoleného opravného prostriedku, ale pristúpil k preskúmaniu a nakoniec k zamietnutiu jeho argumentov.

ESLP ďalej uviedol, že argumenty vlády smerovali najmä k otázke spôsobu zasielania pošty vo väzenských ústavoch a v podstate naznačovali, že všeobecná zákonná lehota na podanie opravného prostriedku by sa mala v prípade osôb v týchto ústavoch skrátiť o čas, ktorý väzenská správa potrebuje na odoslanie podaní. ESLP však poukázal na to, že podľa § 121 ods. 5 Civilného sporového poriadku je lehota na podanie odvolania dodržaná, ak je odvolanie v stanovenej lehote uložené u orgánu, ktorý je povinný zabezpečiť jeho doručenie príslušnému súdu. ESLP preto nebol presvedčený, že by pravidlá upravujúce nakladanie väzenskej správy s poštou odsúdených mali mať vplyv na dĺžku lehôt, ktoré zákon určuje stranám sporu na odvolanie. Ďalej ESLP zdôraznil, že v dôsledku odmietnutia odvolania sťažovateľa v tomto prípade ako oneskorene podaného nedošlo k jeho preskúmaniu vo veci samej. To znamenalo zásah do práva sťažovateľa na prístup k súdu a nebol daný žiadny legitímny cieľ, ktorý by takéto odmietnutie mohlo sledovať, najmä vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ odovzdal odvolanie väzenským orgánom včas. ESLP dospel k záveru, že právo sťažovateľa na prístup k súdu podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru bolo porušené.

ESLP priznal sťažovateľovi 7 800 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy a 1 750 eur ako náhradu nákladov a výdavkov.

HAŠČÁK proti Slovenskej republike

rozsudok z 23. júna 2022

Rozsudok pokrýva tri sťažnosti podané sťažovateľom v rokoch 2012 a 2016 v súvislosti s odpočúvaním realizovaným Slovenskou informačnou službou (ďalej len „SIS“) v rokoch 2005 až 2006 v rámci tzv. akcie Gorila. Na žiadosť SIS vydal Krajský súd v Bratislave tri súhlasy s použitím informačno-technických prostriedkov. Sťažovateľ bol dotknutý prvými dvomi z nich. Pôvodný materiál získaný na základe prvých dvoch súhlasov odpočúvaním bytu (zvukové záznamy a ich prepisy) a ďalší odvodený materiál (analytické správy) bol v dispozícii SIS. Pôvodný materiál bol v roku 2008 zničený. Odvodený materiál SIS v súlade s § 17 ods. 6 zákona č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe uložila spôsobom, ktorý zabráni každému, okrem súdu, v prístupe k nemu. Príslušné spisy krajského súdu boli v rokoch 2016 a 2017, po uplynutí archivačnej doby, skartované. Po tom, ako sa v roku 2011 na internete objavil text, ktorý naznačoval, že ide o výsledok z realizácie vyššie uvedeného odpočúvania, bolo na vnútroštátnej úrovni začatých viacero vyšetrovaní. V rámci nesúvisiaceho trestného konania bol v roku 2018 zaistený USB kľúč obsahujúci zvukový záznam, na ktorom bol založený vyššie spomenutý text daný anonymne na internet. V roku 2020 bolo proti sťažovateľovi a dvom ďalším osobám vznesené obvinenie, ktoré generálny prokurátor Slovenskej republiky v auguste 2021 zrušil.

Sťažovateľ sa v súvislosti s odpočúvaním v roku 2011 obrátil na ústavný súd, ktorý ale jeho sťažnosť v roku 2012 odmietol ako oneskorene podanú. Na základe ústavných sťažností podaných inou osobou, pánom Zoltánom Vargom, ktorý bol vlastníkom dotknutého bytu, však ústavný súd v roku 2012 vo vzťahu k prvým dvom súhlasom na odpočúvanie rozhodol, že právo pána Vargu podľa článku 8 Dohovoru (právo na rešpektovanie súkromného života) a ústavný ekvivalent tohto práva boli porušené a zrušil súhlasy na odpočúvanie, pretože ich považoval za neodôvodnené a nelegálne. Sťažovateľ sa v tejto súvislosti obrátil aj na všeobecné súdy a podal žalobu proti SIS a proti štátu. Okresný súd Bratislava I žalobu proti SIS v roku 2017 zamietol, ale Krajský súd v Bratislave v roku 2019 prvostupňový rozsudok zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; toto konanie nie je právoplatne skončené. Žalobu proti štátu Okresný súd Bratislava I v roku 2017 rovnako zamietol a jeho rozsudok Krajský súd v Bratislave v roku 2020 v časti potvrdil a v časti zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie; aj toto konanie stále prebieha.

Sťažovateľ sa na ESLP sťažoval na základe článku 8 Dohovoru na realizáciu dvoch súhlasov na odpočúvanie, na vytvorenie a uchovávanie rôznych materiálov na základe tohto odpočúvania, na nedostatok záruk proti zneužitiu, na údajný únik informácií a na neexistenciu účinného prostriedku nápravy. Ďalej sa podľa článku 6 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru sťažoval na dĺžku trestného konania, ktoré bolo údajne proti nemu v tejto súvislosti vedené a na porušenie práva na prezumpciu nevinoty. Tvrdil, že v rámci vyšetrovania tzv. kauzy Gorila, v priebehu ktorého bol opakovane vypočúvaný ako svedok, bol v skutočnosti materiálne obvinenou osobou. Ďalej tvrdil, že verejné vyjadrenia štátnych predstaviteľov vo vzťahu k jeho osobe v tomto ohľade porušili jeho právo na prezumpciu nevinoty.

ESLP vo svojom rozsudku odkázal vo veľkej miere na svoje závery v rozsudku *Zoltán Varga proti Slovenskej republike* z 20. júla 2021, ktoré sa podľa neho primerane vzťahujú aj na námietky sťažovateľa v tomto prípade, s výnimkou jeho námietok podľa článku 6 ods. 1 a 2 Dohovoru. Poznamenal, že námietky sťažovateľa, týkajúce sa vydania príkazov na odpočúvanie krajským súdom boli pred notifikáciou vláde vyhlásené za neprijateľné a nie sú predmetom ďalšieho posudzovania. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietaný údajný únik informácií, ESLP podotkol, že pred vnútroštátnymi orgánmi ani pred ESLP nebola formulovaná žiadna sťažnosť týkajúca sa údajného nesplnenia pozitívneho záväzku, ktorý by štát prípadne mohol mať v súvislosti s objavením sa predmetného materiálu na verejnosti. Preto takéto tvrdenia, rovnako ako aj otázky týkajúce sa zvukového záznamu zaisteného vyšetrovateľmi v roku 2018, nespádajú do rozsahu predmetu tohto prípadu.

ESLP sa odvolal na svoje závery v prípade *Zoltán Varga proti Slovenskej republike*, v ktorom konštatoval, že realizácia uvedených súhlasov na odpočúvanie a vytvorenie a uchovávanie rôznych materiálov na ich základe predstavovali zásah do práva sťažovateľa na rešpektovanie súkromného života. Nedostatky súhlasov, zistené ústavným súdom, podľa ESLP vo svojej podstate ovplyvnili použitie informačno-technických prostriedkov zo strany SIS a vzhľadom na nejasnosť uplatniteľných pravidiel právomoci, nedostatok postupov pri implementácii existujúcich pravidiel a nedostatky v ich uplatňovaní mala SIS podľa ESLP pri realizácii predmetných súhlasov v skutočnosti diskrečnú právomoc, ktorá nebola sprevádzaná opatreniami na ochranu pred svojvoľným zasahovaním. Preto tento postup nebol „v súlade so zákonom“ v zmysle článku 8 ods. 2 Dohovoru. ESLP ďalej poznamenal, že uloženie odvodeného materiálu získaného na základe súhlasov podľa § 17 ods. 6 zákona o SIS podliehalo dôverným pravidlám, ktoré SIS prijímala aj uplatňovala bez prvku vonkajšej kontroly, v dôsledku čoho tieto pravidlá neposkytovali žiadnu ochranu pred svojvoľným zásahom do práva na rešpektovanie súkromného života sťažovateľa. Uchovávanie dotknutého materiálu preto nespĺňalo podmienku „súlady so zákonom“ v zmysle článku 8 Dohovoru. Tieto závery sa podľa ESLP vzťahujú aj na aktuálny prípad. ESLP rozhodol, že z dôvodu realizácie dvoch súhlasov na odpočúvanie a uchovávanie odvodeného materiálu získaného na základe týchto súhlasov došlo k porušeniu práva sťažovateľa podľa článku 8 Dohovoru. Zároveň vzhľadom na toto zistenie ESLP usúdil, že nie je potrebné skúmať dôvodnosť zvyšku sťažnosti podľa článku 8 Dohovoru.

Pokiaľ ide o sťažovateľove námietky podľa článku 6 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru, vláda argumentovala, že sťažovateľ v súvislosti s tzv. kauzou Gorila nebol nikdy formálne ani materiálne obvinený a tieto jeho námietky z dôvodu *ratione materiae* nespádajú pod rozsah uvedených ustanovení Dohovoru. ESLP podotkol, že sťažovateľom podané sťažnosti sa týkali vyšetrovania tzv. kauzy Gorila a nie obvinenia sťažovateľa v roku 2020 a prípadných verejných vyjadrení v súvislosti s týmto obvinením. ESLP ďalej vyjadril názor, že ani napadnuté verejné vyhlásenia, ani žiadne iné okolnosti, na ktoré sťažovateľ poukázal, a ani jeho výpovede v procesnom postavení svedka ho nestavajú do postavenia osoby materiálne obvinenej v trestnom konaní týkajúcom sa vyšetrovania tzv. kauzy Gorila. Túto časť sťažnosti preto ESLP odmietol z dôvodu nezlučiteľnosti s ustanoveniami Dohovoru.

Pokiaľ ide o otázku spravodlivého zadosťučinenia, sťažovateľ požadoval 66 000 eur z titulu nemajetkovej ujmy. ESLP priznal sťažovateľovi z tohto titulu 9 750 eur a zvyšok nároku zamietol.

PJONTEKOVÁ A PETEJOVÁ proti Slovenskej republike

rozsudok z 23. júna 2022

Obe sťažnosti sa týkali občianskoprávneho konania, ktoré bolo začaté na návrh sťažovateľiek. Sťažovateľky si žalobami podanými v máji 1999 a v apríli 2001 uplatnili na Okresnom súde Bardejov nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a konania začaté na základe ich žalôb boli spojené do spoločného konania. Toto konanie sa skončilo v januári 2021, trvalo teda viac ako 21 a pol roka na dvoch stupňoch konania (na Okresnom súde Bardejov a na Krajskom súde v Prešove). Pred podaním sťažnosti na ESLP sa sťažovateľky obrátili na ústavný súd, ktorý konštatoval porušenie ich práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a priznal im primerané finančné zadosťučinenie vo výške po 7 000 eur.

ESLP nepovažoval odškodnenie priznané ústavným súdom za dostatočné na to, aby sťažovateľky už neboli považované za obeť porušenia práva. Uviedol, že hoci výška odškodnenia priznaná ústavným súdom nie je zanedbateľná, vzhľadom na celkovú dĺžku konania, skutočnosť, že konanie nebolo osobitne zložité a sťažovateľky k jeho dĺžke neprispeli, nie je v zmysle jeho judikatúry dostatočná.

ESLP rozhodol, že došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru a sťažovateľkám priznal každej 9 900 eur na pokrytie akejkoľvek majetkovej škody, nemajetkovej ujmy aj nákladov a výdavkov na konanie.

TOROMAG, s. r. o. a štyri ďalšie sťažnosti proti Slovenskej republike

rozhodnutie z 28. júna 2022

Prípado sa týkal piatich sťažností v súvislosti s dôsledkami série opatrení prijatých Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v rámci prevencie šírenia vírusu Covid-19. Sťažovateľmi boli majitelia fitnescentier, ktoré boli v dôsledku vyššie spomínaných opatrení zatvorené od marca do júna 2020. Sťažovatelia v sťažnostiach tvrdili, že im v dôsledku toho vznikla majetková škoda a prišli o ušlý zisk, ako aj o klientelu. Sťažovali sa na porušenie práva na pokojné užívanie majetku, zaručeného článkom 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru.

Vláda v konaní argumentovala, že sťažnosti predstavujú zneužitie práva na individuálnu sťažnosť, pretože sťažovatelia neinformovali ESLP o tom, že podali ústavné sťažnosti, ktorými sa sťažovali na porušenie svojich práv na vnútroštátnej úrovni, ani o tom, že boli prijímateľmi

štátnej finančnej pomoci v rámci podporných schém na zmiernenie finančných dopadov povinného uzavretia prevádzok alebo obmedzenia ich činností.

ESLP vo svojom rozhodnutí uviedol, že sťažovatelia mu podali sťažnosti niekoľko mesiacov po tom, ako sa obrátili na ústavný súd a v sťažnostiach výslovne uviedli, že na vnútroštátnej úrovni nemohli dosiahnuť preskúmanie predmetných opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky súdmi ani ústavným súdom. Neinformovali ho ani o výsledku konania na ústavnom súde. ESLP v tejto súvislosti zároveň zdôraznil, že na povinnosť informovať ho o všetkých relevantných skutočnostiach boli sťažovatelia upozornení a boli zastúpení právnym zástupcom. Informácia o konaní pred ústavným súdom sa pritom podľa ESLP týkala jadra prípadu. Rovnako tak sa prípadu týkala informácia o čerpaní štátnej pomoci. ESLP ďalej poukázal na to, že právnici zástupcovia sťažovateľov musia preukázať vysokú úroveň profesionálnej obozretnosti a zmysluplnej spolupráce s ESLP tak, aby ho ušetrili od podávania nepodložených sťažností. V posudzovanom prípade sťažovatelia podľa ESLP zámerne zamlčali významné informácie a ich sťažnosti majú preto zneužívajúci charakter. Na základe uvedeného ESLP tieto sťažnosti vyhlásil za neprijateľné.

BTS HOLDING, a. s. proti Slovenskej republike

rozsudok z 30. júna 2022

Prípád sa týkal zastavenia exekučného konania proti Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „FNM“) vnútroštátnymi súdmi. Exekučné konanie iniciovala sťažujúca sa spoločnosť z dôvodu nezaplatenia sumy, priznanej rozhodcovským rozsudkom, ktorý vydal Medzinárodný arbitrážny súd so sídlom v Paríži. Sťažujúca sa spoločnosť sa obrátila aj na ústavný súd, ktorý jej sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol. Sťažujúca sa spoločnosť sa následne obrátila na ESLP. Vo svojej sťažnosti sa odvolala na článok 6 ods. 1 a 13 Dohovoru, ako aj článok 1 Protokolu č. 1, tvrdiac, že vnútroštátne súdy porušili jej práva tým, že vyhovelí námietke štátu voči exekúcii a zastavili exekučné konanie. Namietala, že rozhodnutia súdov boli svojvoľné, že nedali odpoveď na jej hlavné argumenty, a že dospeli k zjavne chybným záverom, čo spôsobilo, že zásah do jej majetkových práv bol nezákonný, nelegitímny a neprimeraný.

ESLP vo svojom rozsudku najprv skonštatoval, že právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok predstavuje v prípade sťažujúcej sa spoločnosti „majetok“ v zmysle článku 1 Protokolu č. 1 a odmietol námietku vlády, že sťažnosť je z tohto dôvodu neprijateľná. Taktiež odmietol námietku vlády, ktorou sa odvolala na závery ústavného súdu v rozhodnutí o sťažnosti sťažujúcej sa spoločnosti, že táto voči rozhodnutiu o zastavení exekučného konania nepodala odvolanie. Sťažnosť teda vyhlásil za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti ESLP uviedol, že podľa vnútroštátnych súdov bola exekúcia zastavená z dôvodu, že v skutočnosti neexistovala rozhodcovská doložka, ktorá by zakladala právomoc arbitrážneho súdu, rozhodcovský rozsudok nestanovoval lehotu na splnenie a nebolo k nemu priložené osvedčenie o dátume nadobudnutia jeho vykonateľnosti,

rozhodcovský rozsudok sa týkal vysokej sumy, ktorá by sa musela zaplatiť na náklady daňových poplatníkov, pred vydaním rozhodcovského rozsudku sa strany vzdali práva na odvolanie a transakcia, ktorá bola základom priznanej sumy, súvisela s ochranou hospodárskej súťaže. ESLP jednotlivé argumenty preskúmal a uviedol, že účastníci medzinárodného arbitrážneho konania predložili svoj spor súdu a ani jeden z nich v priebehu rozhodcovského konania nenamietal jeho právomoc. Pokiaľ ide o ďalší argument, podľa ESLP nebolo možné spochybníť, že rozhodcovský rozsudok obsahoval povinnosť zaplatiť priznanú sumu, ktorá bola pre strany záväzná, a že predložením sporu arbitrážnemu súdu sa strany zaviazali rozhodcovský rozsudok bezodkladne splniť. Okrem toho, tento dôvod neprípustnosti exekúcie bol odvolacím súdom stanovený nad rámec dôvodov, ktoré uviedol FNM vo svojej námietke voči exekúcii, bez toho, aby dal sťažujúcej sa spoločnosti možnosť reagovať. Čo sa týka argumentu, že vyplatenie sumy zaťaží daňových poplatníkov, ESLP poznamenal, že povinným podľa rozhodcovského rozsudku bol FNM, že tento subjekt bol v skutočnosti štátnym orgánom, že platby, ktoré mal zaplatiť na základe rozhodcovského rozsudku, pochádzali z investičnej transakcie, ktorú uzavrel so sťažujúcou sa spoločnosťou na základe zmluvy súkromnoprávnej povahy, a že, ako poznamenali samotné súdy, platba podľa rozhodcovského rozsudku by sa v konečnom dôsledku musela uskutočniť zo štátneho rozpočtu. Ako však ESLP už predtým uviedol vo svojej ustálenej judikatúre, nedostatok finančných prostriedkov nemôže ospravedlniť opomenutie štátneho orgánu splniť dlh vyplývajúci z rozsudku. Čo sa týka posledných dvoch argumentov, ESLP uviedol, že odvolací súd sa na nich odvolal nad rámec námietok FNM bez toho, aby dal sťažujúcej sa spoločnosti možnosť reagovať. Berúc do úvahy všetky skutkové okolnosti prípadu, ESLP rozhodol, že dôvody, na ktoré sa odvolávali vnútroštátne súdy, neboli dané a/alebo nespádali do právneho rámca zastavenia exekúcie na základe zahraničného rozhodcovského rozsudku, a aj za predpokladu, že zastavenie exekúcie z týchto dôvodov slúžilo všeobecnému záujmu, nebolo preukázané, že bolo primerané tomuto cieľu. ESLP preto konštatoval porušenie práva na majetok sťažujúcej sa spoločnosti v zmysle článku 1 Protokolu č. 1 a ostatnými jej námietkami už nepovažoval za potrebné sa zaoberať.

Čo sa týka spravodlivého zadosťučinenia, sťažujúca sa spoločnosť požadovala majetkovú škodu vo výške 1 894 597,52 eur (sumu priznanú rozhodcovským rozsudkom) a úroky omeškania vo výške 14,25 % ročne, ako aj cca 104 000 eur za náklady s pohľadávkou. ESLP odročil rozhodovanie o tejto otázke na obdobie šiestich mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Sťažujúca sa spoločnosť nepožiadala o náhradu nemajetkovej ujmy. Požiadala ale o náhradu trov konania vo výške 320 574,17 eur. ESLP jej z tohto titulu priznal 30 000 eur.

CHOCHOLÁČ proti Slovenskej republike

rozsudok zo 7. júla 2022

V roku 2013 sťažovateľovi väzenské orgány odňali obrázky z časopisov, ktoré boli vyhodnotené ako pornografické a ako také ohrozujúce mravnosť v zmysle § 40 písm. i) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Sťažovateľovi bol uložený disciplinárny trest

– pokarhanie. Sťažovateľ sa neúspešne obrátil na prokuratúru na dvoch stupňoch, ako aj na ústavný súd, ktorý jeho ústavnej sťažnosti nevyhovel. Sťažovateľ sa na ESLP sťažoval na porušenie článku 8 a 10 Dohovoru.

ESLP konštatoval, že sťažnosť podlieha preskúmaniu podľa článku 8 Dohovoru a vyhlásil ju za prijateľnú. Vo vzťahu k podstate sťažnosti konštatoval, že odňatie predmetného materiálu sťažovateľovi a uloženie pokarhania za jeho držbu predstavovali zásah do práva na rešpektovanie súkromného života. Následne skúmal, či bol tento zásah odôvodnený v zmysle článku 8 odsek 2 Dohovoru. Hoci konštatoval, že zásah bol v súlade so zákonom, dospel k záveru, že nebol „nevyhnutný v demokratickej spoločnosti“. V tejto súvislosti poznamenal, že výkon trestu odňatia slobody vylučuje intímny kontakt s osobou opačného pohlavia, v sťažovateľovom prípade je táto situácia dlhodobá a nič nenaznačuje, že predmetný materiál u neho mohol vyvolať násilné alebo inak nevhodné správanie. Materiál tohto druhu je bežne dostupný cez distribúciu tlače pre dospelú populáciu a dostupné informácie naznačujú, že bol držaný v súkromnej sfére sťažovateľa. ESLP poukázal na konštatovanie ústavného súdu, že zákonná úprava neumožňuje prihliadať na individuálne záujmy, a že správa ústavu na výkon trestu odňatia slobody nemá možnosť zaoberať sa individuálnymi prípadmi. Predmetný zákaz tak predstavoval všeobecné a nerozlišujúce obmedzenie neumožňujúce posúdiť proporionalitu v jednotlivom prípade. ESLP preto dospel k záveru, že došlo k porušeniu článku 8 Dohovoru.

Čo sa týka spravodlivého zadosťučinenia, sťažovateľ požadoval 75 000 eur z titulu nemajetkovej ujmy a 850 eur za náklady a výdavky. ESLP sťažovateľovi priznal 2 600 eur z titulu nemajetkovej ujmy.

VASSOVÁ proti Slovenskej republike

rozhodnutie z 25. augusta 2022

Sťažovateľka sa na základe článku 6 ods. 1 Dohovoru sťažovala na porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote v dôsledku neprimeranej dĺžky občianskoprávneho konania vo veci vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedeného Okresným súdom Dunajská Streda a Krajským súdom v Trnave. Konanie prebiehalo od júla 2009 do júla 2020. Sťažovateľka sa v tejto súvislosti obrátila aj na ústavný súd, ktorý nálezom z februára 2020 vyhovel časti sťažnosti týkajúcej sa postupu okresného súdu a konštatoval porušenie sťažovateľkinho práva, avšak nepriznal sťažovateľke žiadne finančné zadosťučinenie. Zdôvodnil to tým, že sťažovateľka neuviedla výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorej sa domáha a ponechala ju na úvahu ústavného súdu. Sťažnosť v časti týkajúcej sa postupu krajského súdu ústavný súd odmietol.

ESLP vo svojom rozsudku akceptoval argumentáciu vlády, že sťažovateľka v prípade, ak chcela od ústavného súdu získať primerané finančné zadosťučinenie, bola v zmysle § 123 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o ústavnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinná uviesť výšku finančného zadosťučinenia, ktorého sa domáhala. ESLP konštatoval, že

sťažovateľka nespĺnila formálnu požiadavku vyplývajúcu z príslušného zákonného ustanovenia a zamietol časť sťažnosti týkajúcu sa konania v období pred vyhlásením nálezu ústavného súdu pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy. Pokiaľ ide o časť konania nasledujúcu po náleze ústavného súdu, ESLP poukázal na to, že toto obdobie trvalo od 21. júna 2019 do 6. júla 2020, uviedol, že toto obdobie nevyvoláva otázku z hľadiska jeho rozhodovacej činnosti a túto časť sťažnosti odmietol ako zjavne nepodloženú. ESLP vyhlásil sťažnosť ako celok za neprijateľnú.

P. H. proti Slovenskej republike

rozsudok z 8. septembra 2022

Sťažovateľka bola v januári 2017 zadržaná policajnou hliadkou pre podozrenie z krádeže v obchode. Bola odvezená na miestne policajné oddelenie a odovzdaná príslušnému policajtovi na účely vykonania ďalších úkonov. Počas spisovania zápisnice sťažovateľka požiadala, aby jej bolo umožnené navštíviť toaletu, na ktorú ju sprevádzal policajt. Po tom, ako sťažovateľka vošla do miestnosti s toaletami, policajt zostal stáť pred miestnosťou otočený chrbtom, vo vzdialenosti asi 1 – 1,5 metra od vstupných dverí, ktoré boli otvorené. Po krátkom čase policajt počul šuchnutie a periférne zaregistroval tieň. Po otočení sa k vstupným dverám do miestnosti uvidel otvorené okno, pozrel von a uvidel sťažovateľku ležiacu na zemi pred policajnou stanicou. Sťažovateľka utrpela poranenie lebky, zlomeniny rebier, ďalšie zlomeniny a jednostranný pneumotorax. Prakticky okamžite bolo začaté trestné stíhanie voči dotknutému policajtovi, ktoré bolo ukončené uznesením z mája 2017 o postúpení veci. Následne bol tento policajt uznaný vinným z disciplinárneho previnenia a bol mu uložený disciplinárny trest v podobe zníženia platu o 5 % na obdobie jedného mesiaca.

Ďalšie trestné konanie týkajúce sa sťažovateľky bolo začaté v máji 2017 na príkaz prokurátora po výpovedi sťažovateľky z apríla 2017 o zlom zaobchádzaní, ktorému bola údajne vystavená pri zadržiavaní a prevoze na policajné oddelenie. Trestné konanie bolo skončené v júli 2017 z dôvodu, že sa nepodarilo preukázať skutočnosť, ktoré tvrdila sťažovateľka. Následne sa sťažovateľka obrátila na ústavný súd, ktorý odmietol jej sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú. Obrátila sa aj na kanceláriu verejnej ochrankyne práv, ktorá po preskúmaní vyšetrovacieho spisu nezistila porušenie základných práv a slobôd sťažovateľky.

Sťažovateľka sa v sťažnosti podanej na ESLP odvolávala na články 2, 3, 6 a 13 Dohovoru a tvrdila, že počas jej prevozu a zadržiavania na policajnom oddelení bola slovné a fyzicky týraná, že štát neposkytol hodnoverné vysvetlenie incidentu na obvodnom oddelení, neprijal primerané opatrenia na ochranu jej zdravia a života a nevykonal účinné vyšetrovanie predmetných udalostí, ďalej, že ústavný súd svojvoľne odmietol jej sťažnosť, a že nemala k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

ESLP akceptoval argumentáciu vlády o tom, že napriek vyšetrovaniu sa tvrdenia sťažovateľky o zlom zaobchádzaní nepreukázali. Jej tvrdenia v tomto smere považoval ESLP

za nepodložené a sťažnosť v časti týkajúcej sa článku 3 Dohovoru odmietol. Ďalej odmietol ako zjavne nepodloženú aj námietku sťažovateľky, opierajúcu sa o článok 14 Dohovoru, zakotvujúci zákaz diskriminácie.

Čo sa týka udalostí vedúcich k pádu sťažovateľky z okna, ESLP konštatoval, že jej zranenia boli natoľko závažné, že spadajú do rámca článku 2 Dohovoru. V súvislosti s vyšetrovaním vedeným ohľadom tejto udalosti ESLP podotkol, že vnútroštátne orgány považovali incident na policajnej stanici za samostatnú záležitosť, nezávislú od tvrdenia o zlom zaobchádzaní v policajnom aute. Ani v jednom z oddelených vyšetrovaní sa skutočný alebo údajný incident nebral do úvahy z hľadiska kontextu. Aj keď obvinenia zo zlého zaobchádzania neboli podložené, nemožno povedať, že by boli irelevantné pre posúdenie incidentu na policajnej stanici ako aspektu, ktorý udalosti predchádzal a mohol byť jeho príčinou. Ďalej ESLP vnútroštátnym orgánom vytkol, že vyšetrovanie a jeho závery sa v skutočnosti opierali výlučne o výpovede a záznamy predložené zainteresovanými policajtmi, a že nebol vykonaný žiadny vyšetrovací pokus (napríklad rekonštrukcia udalostí) na objasnenie rozporov, ktoré sa vo vyšetrovaní vyskytli. Sankcia uložená za disciplinárne previnenie policajta (jednorazové zníženie mesačného platu o 5 %) sa ESLP javila ako zanedbateľná. Z týchto dôvodov ESLP dospel k záveru, že vyšetrovanie nebolo dostatočne účinné a článok 2 Dohovoru bol porušený v jeho procesnom aspekte.

Čo sa týka hmotného aspektu článku 2 Dohovoru, ESLP konštatoval, že aj za predpokladu, že pád sťažovateľky z okna bol spôsobený jej nešťastným pokusom o útek, táto skutočnosť sama o sebe nezabavuje žalovaný štát zodpovednosti za jej zranenia. V tomto prípade už vnútroštátne orgány dospeli k záveru, že dotknutý policajt zanedbal svoje povinnosti, čo umožnilo sťažovateľke pokúsiť sa o útek. Konkrétne, v rozpore s platnými predpismi sa otočil chrbtom ku vchodu do miestnosti s toaletami bez toho, aby si overil, či je dané okno zamknuté, alebo aby zabezpečil stráženie sťažovateľky v priestoroch toalety inou osobou rovnakého pohlavia. Predmetné opomenutie je v rozpore s povinnosťou orgánov chrániť fyzické zdravie osôb, ktorých osobná sloboda je štátom obmedzená a žalovaný štát je teda zodpovedný za zranenia sťažovateľky. V dôsledku toho došlo k porušeniu článku 2 Dohovoru v jeho hmotnoprávnom aspekte.

Čo sa týka spravodlivého zadosťučinenia, ESLP priznal sťažovateľke 30 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy a 3 750 eur za náklady a výdavky.

BALOGH a ďalší proti Slovenskej republike

rozsudok (revízia) z 15. septembra 2022

Rozsudkom z 15. septembra 2022 ESLP zrevidoval rozsudok vyhlásený 16. decembra 2021 v prípade sťažností č. 7918/19 a 43062/20, ktorým rozhodol, že došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky reštitučného konania a priznal každému zo sťažovateľov náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy vo výške 7 500 EUR a sťažovateľom v rámci každej sťažnosti spoločne 250 EUR za trovy a náklady. Keďže dvaja zo sťažovateľov,

pani Margita Tóthová a pán František Horváth, zomreli ešte pred prijatím rozsudku, vláda požiadala o jeho revíziu podľa pravidiel 80 Rokovacieho poriadku ESLP.

Pani Margita Tóthová mala troch dedičov a pán František Horváth mal dvoch dedičov. ESLP poznamenal, že dedičmi sú deti sťažovateľov, a tiež, že vyjadrili svoje želanie pokračovať v konaní pred ESLP. Ďalej uviedol, že rozhodnutie potvrdzujúce dedičov pána Horvátha nadobudlo právoplatnosť len niekoľko dní pred prijatím rozsudku a rozhodnutie týkajúce sa pani Tóthovej nadobudlo právoplatnosť niekoľko mesiacov po prijatí rozsudku. Tiež poznamenal, že tento prípad sa týka reštitučných konaní, ktoré na vnútroštátnej úrovni trvajú už viac ako sedemnásť rokov, pričom stále nie sú skončené. Vzhľadom na uvedené ESLP priznal dedičom sťažovateľov spoločne sumy spravodlivého zadosťučinenia, ktorú predtým priznal pani Margite Tóthovej a pánovi Františkovi Horváthovi.

PAPAJ proti Slovenskej republike

rozhodnutie zo 18. októbra 2022

V predmetnom prípade ESLP rozhodoval o dvoch sťažnostiach podaných sťažovateľom vykonávajúcim trest odňatia slobody za trestný čin obchodovania s omamnými a psychotropnými látkami. Prvá sťažnosť mala základ v tom, že v júni 2013 boli u sťažovateľa nájdené väčšie množstvá liekov, ktoré mu predtým predpísal lekár, ale v danom čase ich mal mať už spotrebované alebo ich mal vrátiť. V kontexte trestného činu, za ktorý bol sťažovateľ odsúdený, bola táto skutočnosť vyhodnotená ako disciplinárny priestupok, za ktorý bol sankcionovaný celodenným umiestnením do uzavretej časti väznice na desať dní. Druhá sťažnosť mala základ v tom, že v novembri 2015 a v januári 2016 sťažovateľ požiadal o povolenie prijať návštevy s priamym kontaktom, ale jeho žiadosti boli odmietnuté s odkazom na jeho správanie v danom mesiaci. Rozhodnutia väzenských orgánov sa sťažovateľ snažil napadnúť na správnych súdoch, ktoré vo všetkých prípadoch konštatovali, že nemajú právomoc vo veci konať a postúpili ich príslušnej prokuratúre na preskúmanie podľa osobitných právnych predpisov. Sťažovateľ následne neúspešne napadol postúpenie svojich sťažností prokuratúre na ústavnom súde, ktorý sa s postupom všeobecných súdov stotožnil a konštatoval, že preskúmanie správnosti a zákonnosti namietaného postupu väzenských orgánov spadá do právomoci prokuratúry a nie súdov. Sťažovateľ sa na ESLP sťažoval, že v dôsledku uvedeného postupu nemal v rozpore s článkom 6 ods. 1 Dohovoru zabezpečený prístup k súdu, ktorý by preskúmal jeho námietky a nemal ani účinný prostriedok nápravy vo vzťahu k svojim námietkam v zmysle článku 13 Dohovoru. V sťažnosti týkajúcej sa odmietnutia možnosti návštevy s priamym kontaktom sťažovateľ tiež tvrdil, že došlo k zásahu do jeho práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života.

ESLP po preskúmaní veci a stanovísk strán konštatoval, že podľa osobitných právnych predpisov týkajúcich sa výkonu trestu odňatia slobody a postavenia a fungovania prokuratúry bola ochrana práv a záujmov sťažovateľa zverená orgánom prokuratúry. Jej rozhodnutia sú následne preskúmateľné ústavným súdom na základe sťažnosti podľa článku 127 ústavy.

Sťažovateľ tvrdil, že preskúmanie zo strany prokuratúry nebolo „dostatočné, nestranné a účinné“. Svoje tvrdenia však nepodložil žiadnym skutkovým alebo právnym prvkom okrem svojho nesúhlasu s takýmto postupom. ESLP sa domnieval, že sťažovateľ nepredložil žiadny argument, prečo by mal byť opísaný mechanizmus preskúmania rozhodnutí väzenských orgánov nezlučiteľný s požiadavkami Dohovoru. V dôsledku toho, že sťažovateľ sa nepokúsil tento mechanizmus využiť, nie je dôvod na spochybnenie jeho funkčnosti v jeho konkrétnom prípade. ESLP preto dospel k záveru, že uvedené námietky sú zjavne nepodložené. Ďalej konštatoval, že vzhľadom na uvedený záver nemožno tvrdiť, že by sťažovateľ v dôsledku namietaných rozporov vo vnútroštátnej praxi v rozhodnom čase, pokiaľ ide o právomoc správnych súdov, utrpel akúkoľvek významnú nevýhodu v zmysle článku 35 ods. 3 písm. b) Dohovoru vo vzťahu k predmetu jeho sťažnosti pred ESLP. Keďže táto otázka je v súčasnosti na vnútroštátnej úrovni vyriešená, v sťažovateľovom prípade si dodržiavanie ľudských práv nevyžaduje preskúmanie podstaty prípadu.

ESLP napokon uviedol, že sťažovateľ sa síce odvolal na článok 8 Dohovoru, ale neuviedol žiadne samostatné zdôvodnenie porušenia svojich hmotných práv, ktoré mu z neho vyplývajú. V tomto ohľade sa preto nevyžaduje žiadne rozhodnutie.

Z uvedených dôvodov ESLP sťažnosti považoval za neprijateľné a ako také ich odmietol ako celok.

MILAN proti Slovenskej republike

rozhodnutie z 29. novembra 2022

Sťažnosť podal sudca, ktorému Súdna rada Slovenskej republiky dočasne pozastavila výkon funkcie z dôvodu, že počas súdnych pojednávaní odmietol nosiť ochrannú tvárovú masku (rúško alebo respirátor), ako bolo nariadené v rámci protipandemických opatrení. Pozastavenie trvalo šesť mesiacov a pre sudcu znamenalo zníženie platu počas tohto obdobia o 20 %. Sťažovateľ sa sťažoval na porušenie viacerých ustanovení Dohovoru.

ESLP prijal rozhodnutie bez notifikácie sťažnosti vláde. Vo svojom rozhodnutí sa odvolal na svoje rozhodnutie *Lörinc a ďalší proti Slovenskej republike* z 5. apríla 2022 v prípade týkajúcom sa opatrení prijatých vládou Slovenskej republiky a Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v období medzi 11. marcom 2020 a 15. marcom 2021 v reakcii na pandémiu Covid-19. ESLP konštatoval, že v rozsahu, v akom je posudzovaná sťažnosť identická so sťažnosťou v prípade *Lörinc a ďalší*, je neprijateľná z rovnakých dôvodov, konkrétne z dôvodu, že predstavuje *actio popularis* (žaloba vo verejnom záujme). Pokiaľ ide o pozastavenie výkonu funkcie sudcu u sťažovateľa, ESLP podotkol, že jeho sťažnosť spočíva v tom, že tým došlo k porušeniu jeho práva na prácu, teda práva, ktoré ako také nie je zaručené Dohovorom. Ďalej ESLP uviedol, že aj za predpokladu, že sťažovateľ sa v súvislosti s dočasným znížením platu chcel v podstate dovoľávať článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, teda práva na pokojné užívanie majetku, neboli vyčerpané vnútroštátne prostriedky nápravy, keďže nie je žiaden náznak, že by sťažovateľ vzniesol takúto námietku

pred ústavným súdom, keď individuálnou sťažnosťou napadol svoje suspendovanie. Vzhľadom na uvedené ESLP dospel k záveru, že sťažnosť neodkrýva žiadne náznaky porušenia práv a slobôd zakotvených v Dohovore a jeho protokoloch a vyhlásil ju za neprijateľnú.

PČOLINSKÝ proti Slovenskej republike

rozhodnutie zo 6. decembra 2022

Prípado sa týkal zákonnosti väzby v súvislosti s obvinením sťažovateľa, bývalého riaditeľa Slovenskej informačnej služby, z korupcie, a to za situácie, keď jeho vzatie do väzby odobrili súdy všetkých stupňov, avšak následne generálny prokurátor, vykonajúc svoje mimoriadne oprávnenie podľa § 363 Trestného poriadku, zrušil uznesenie o vznesení obvinenia proti sťažovateľovi ako nezákonné a svojvoľné. Sťažovateľ sa v sťažnosti opieral o článok 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru a ďalej namietal, že ústavný súd pri rozhodovaní o jeho sťažnosti nevzal do úvahy utajovanú prílohu vyšetrovacieho spisu.

ESLP sa stotožnil s argumentáciou vlády, že sťažnosť je neprijateľná pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy, konkrétne žaloby podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. ESLP ďalej konštatoval, že podstatou sťažovateľovej sťažnosti je nesúhlas s tým, ako vnútroštátne súdy posúdili zákonnosť a odôvodnenosť jeho väzby. Osobitosť situácie sťažovateľa spočíva v tom, že súdy a generálny prokurátor dospeli k opačným záverom o tom, či obvinenia proti sťažovateľovi mali dostatočný základ v dôkaznej situácii. V rozhodnutiach z 28. júna 2022, týkajúcich sa neskorších žiadostí sťažovateľa o prepustenie z väzby (sp. zn. IV.ÚS 336/22 a IV.ÚS 337/22), ktoré vláda predložila, však ústavný súd konštatoval, že rozhodnutie generálneho prokurátora, ktorým sa zrušili obvinenia sťažovateľa, znamenalo, že jeho trestné stíhanie stratilo opodstatnenie, a teda implicitne stratila opodstatnenie aj jeho väzba v súvislosti s týmito obvineniami. Ústavný súd sťažnosti sťažovateľa ale odmietol z dôvodu, že podľa neho riešenie nárokov sťažovateľa spadá do pôsobnosti zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. ESLP s poukazom na rozhodnutia vnútroštátnych súdov, ktoré v konaní predložila vláda, podotkol, že právny základ pre uplatnenie nároku na náhradu škody za obdobných okolností už predtým stanovil Krajský súd v Banskej Bystrici pri rozhodovaní v nesúvisiacej veci. ESLP bol toho názoru, že vzhľadom na to, že uvedené rozhodnutia ústavného súdu z 28. júna 2022 sa konkrétne týkajú individuálnych pomerov sťažovateľa, existencia nároku na náhradu škody z jeho strany nie je spochybnená určitými rozdielmi medzi jeho prípadom a nesúvisiacim prípadom z praxe. Okrem toho poznamenal, že hoci lehota na podanie žaloby o náhradu škody podľa zákona o zodpovednosti štátu zatiaľ neuplynula a napriek tomu, že vláda vo svojom stanovisku vzniesla takúto námietku, nič nenasvedčuje tomu, že by si sťažovateľ takýto nárok uplatnil. Z uvedených dôvodov sťažnosť zamietol pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy.

VASARÁB a PAULUS proti Slovenskej republike

rozsudok z 15. decembra 2022

Prípád sa týkal spravodlivosti trestného konania proti dvom sťažovateľom, ktorí boli uznaní za vinných z úkladnej vraždy spáchanej v roku 2010 a odsúdení na tresty odňatia slobody v trvaní dvadsaťdva a dvadsaťpäť rokov. Prvý sťažovateľ bol uznaný vinným ako objednávateľ vraždy a druhý sťažovateľ ako jej vykonávateľ. Súd sa pri odsúdení oprel najmä o svedectvá svedkov B., C. a D., ktorých výpovede boli podľa sťažovateľov nedôveryhodné a ktorí podľa nich mohli proti nim vypovedať a spolupracovať s vyšetrovateľom výmenou za beztrestnosť alebo z pomsty sťažovateľom. Návrhy sťažovateľov na vykonanie dôkazov v trestnom konaní boli zamietnuté. Odvolávajúci sa na článok 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru sa sťažovatelia na ESLP sťažovali, že vyšetrovacie orgány a všeobecné súdy nevypočuli svedkov, ktorých žiadali vypočuť s cieľom svedectva v ich prospech. Sťažovatelia chceli, aby boli títo svedkovia vypočutí za účelom preukázania nedostatočného motívu k skutku, ako aj za účelom vyvrátenia výpovede svedka C., na ktorej bolo napokon založené ich odsúdenie. Tvrdili, že pri zisťovaní skutkových okolností prípadu a ich viny sa súdy opierali výlučne o usvedčujúce dôkazy predložené prokurátorom a neuviedli dostatočné dôvody, pre ktoré odmietli vykonať akýkoľvek dôkaz navrhovaný obhajobou.

ESLP vo svojom rozsudku uviedol, že sťažovateľmi navrhované svedectvá sa mali týkať motívu ako štrukturálneho prvku skutku (motív bol súčasťou skutkovej podstaty) a dôveryhodnosti výpovede kľúčového svedka proti sťažovateľom, preto ich ESLP považoval za relevantné pre podstatu obvinení. Vyšetrovateľ aj špecializovaný trestný súd zamietli návrhy na vykonanie dôkazov tak, že sa najmä odvolali na platné procesné pravidlá, ktoré vo všeobecnosti umožňujú odmietnuť vykonať ďalšie dôkazy, ak je to zbytočné, alebo ak sú dôkazy nepodstatné alebo nadbytočné. Vyšetrovateľ a najvyšší súd okrem toho spomenuli, že sťažovateľmi navrhované dôkazy by nemali žiadny vplyv na skutkový stav, ktorý už bol preukázaný na základe iných dôkazov, a že neexistuje nič, čo by spochybnilo už vykonané skutkové zistenia, okrem vlastných tvrdení sťažovateľov. ESLP v tomto ohľade poukázal na všeobecný obsah tohto posúdenia, ktoré nebolo podporené žiadnymi konkrétnymi prvkami. Ďalej podotkol, že hoci procesné pravidlá špecificky vyžadovali, aby v odsudzujúcom rozsudku súd vysvetlil, prečo odmietol vykonať ďalšie dôkazy, rozsudok špecializovaného trestného súdu z 25. septembra 2012 takéto vysvetlenie neobsahoval. Najvyšší súd ako dovolací súd a ani ústavný súd tento aspekt nepreskúmali. Podľa ESLP tak vnútroštátne súdy neposkytli dostatočné dôvody pre odmietnutie vykonať dôkazy navrhnuté sťažovateľmi. ESLP ďalej podotkol, že zo skutkových okolností prípadu sa javí, že orgány preskúmali iba jednu verziu udalostí a odmietli preskúmať verziu predloženú sťažovateľmi a zdôraznil potrebu starostlivého preverovania výpovedí svedkov, ktorí sú sami zapletení do trestnej činnosti a svedčia výmenou za beztrestnosť alebo iné výhody. ESLP dospel k záveru, že vzhľadom na to, ako vnútroštátne súdy reagovali na žiadosť sťažovateľov o výsluch svedkov v ich prospech, bolo konanie ako celok nespravodlivé a došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru.

Prvý sťažovateľ požadoval 5 000 000 eur z titulu nemajetkovej ujmy a druhý sťažovateľ požadoval z rovnakého titulu 10 000 eur; nárok na náhradu nákladov a výdavkov si sťažovatelia neuplatnili. ESLP rozhodol, že výrok o porušení Dohovoru predstavuje pre sťažovateľov dostatočné spravodlivé zadosťučinenie za akúkoľvek utrpenú nemajetkovú ujmu a ich nároky peňažného charakteru zamietol.

KURCÁB proti Slovenskej republike

rozsudok z 15. decembra 2022

Sťažovateľ namietal porušenie svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote v dôsledku neprimeranej dĺžky reštitučného konania, vedeného na pozemkovom úrade v Kežmarku a v Poprade. Sťažovateľ sa pred podaním sťažnosti na ESLP obrátil na ústavný súd a sťažoval sa na neprimeranú dĺžku vyššie uvedeného konania. Ústavný súd jeho sťažnosť odmietol pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy, konkrétne preto, že nepodal žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa Správneho súdneho poriadku.

ESLP vo svojom rozsudku s odkazom na rozsudky v prípadoch *Oros proti Slovenskej republike* z 18. novembra 2021, *Balogh a ďalší proti Slovenskej republike* zo 16. decembra 2021 a *Klačanová proti Slovenskej republike* z 31. marca 2022 uviedol, že od sťažovateľa nemožno očakávať, že podá žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa Správneho súdneho poriadku, nakoľko v čase zavedenia tejto žaloby do právneho poriadku už konanie trvalo značnú dobu. K žalobe o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ESLP uviedol, že kumulácia prostriedkov nápravy, ktorá v zásade vedie k znásobeniu súdneho konania, svojou povahou vyvoláva všeobecné pochybnosti o ich celkovej účinnosti. Berúc do úvahy celkovú dĺžku reštitučného konania a svoju judikatúru v obdobných veciach, ESLP konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj článku 13 Dohovoru.

Čo sa týka spravodlivého zadosťučinenia, ESLP priznal sťažovateľovi 19 500 eur za nemajetkovú ujmu a 250 eur za trovy a náklady.